

Zaštita prava deteta u sportu

Doc. dr Radenko Matić

Prava deteta

- Pravo na slobodno vreme, igru i kulturu
- Pravo na zdravstvenu zaštitu
- Sloboda veroispovesti
- Sloboda izražavanja
- Socijalno osiguranje
- Pravo na informacije
- Sloboda udruživanja
- Mišljenje
- Registracija, ime, nacionalnost
- Opstanak i razvoj
- Očuvanje identiteta
- Nadzor roditelja
- Pravo na život sa roditeljima
- Pravo na obrazovanje...

KONCEPT PRAVA DETETA

Deca su u međunarodnom pravu prepoznata kao **posebno osetljiva i specifična kategorija** za čiju zaštitu nisu dovoljni uobičajeni mehanizmi zaštite.

Negde od 17. veka dete počinje da se tretira kao **posebno osetljivo biće** i može se smatrati da dolazi do buđenja svesti o detinjstvu kao pojmu. Zahvaljujući razvojnim psiholozima, prepoznate su karakteristike i postojanje autonomije ličnosti deteta i nužnost da iste uvažimo, poštujemo, normativno uobličimo i garantujemo ili da stvorimo ambijent u kome se prava deteta zaista priznaju i ostvaruju.

Prava deteta su danas činjenica, realnost **priznata međunarodnim pravom**. Ona su normativno uređena i proces normiranja će teći i napredovati prateći tokove razvoja društvenog života.

Pored toga što je omiljena aktivnost u detinjstvu, sport svake godine doprinosi svetskim ekonomijama novčanim iznosima izraženim u milijardama dolara.

Zbog višestrukih prednosti, kulturnog značaja i popularnosti, sport je prepoznat kao važan prioritet politike. Političari su ga usvojili kao glavno sredstvo težnje sa širokim spektrom društvenih, kulturnih i političkih ciljeva.

Deca u sportu – svrha i doprinosi

- ❑ U sportu učestvuju milioni dece i mladih svakog dana širom sveta.
- ❑ Nekoj deci ovo je samo rekreacija i zabava, dok drugi mogu da učestvuju u sportu u razvojnim programima. Za neke mlade ljude sport može biti **buduća karijera** koju su izabrali, bilo kao talentovani sportisti, kao treneri ili kao funkcioneri.
- ❑ **Zdravlje i blagostanje** – smanjenje gojaznosti u detinjstvu, srčanih oboljenja i dijabetesa tipa 2, i promovisanje fizičke aktivnosti;
- ❑ **Socijalna inkluzija** – promovisanje rodne ravnopravnosti, verske i kulturne tolerancije;
- ❑ **Obrazovanje i lični i društveni razvoj**– učenje o liderstvu i samopoštovanju i smanjenje tinejdžerske trudnoće;
- ❑ **Smanjenje kriminala**;
- ❑ **Mir i socijalna kohezija** – rekonstrukcija ratom razorenih i oštećenih zajednica

Prava deteta u sportu

Deca treba da dobiju pozitivno iskustvo svaki put kada se bave sportom. Deca treba da imaju društveno okruženje oko sporta, da se osećaju bezbedno, da žele da probaju nove stvari i da se ne plaše da naprave greške. Sve sportske aktivnosti treba da budu dostupne svakom detetu koje želi da učestvuje, i koliko je to moguće da se odvija u neposrednoj njegovoj blizini. Ovo štedi vreme i resurse i pomaže razvoju lokalne zajednice.

Konvencija o pravima deteta

- Najvažniji i najautoritativniji dokument u oblasti prava deteta na međunarodnom planu je Konvencija o pravima deteta iz 1989. godine, koja je do sada ratifikovana od strane 195 država.
- Konvencija sadrži katalog prava deteta. Prava deteta su uzajamno povezana i ostvaruju se u svetlu ostvarivanja osnovnih principa Konvencije:
  - **prava na život, opstanak i razvoj,**
  - **najboljeg interesa deteta,**
  - **prava na participaciju i**
  - **prava na nediskriminaciju.**

Karakteristike Konvencije o pravima deteta

- ❑ Prvi put je utvrđena **univerzalno prihvaćena definicija** raznih osnovnih prava deteta;
- ❑ To je **ugovor o ljudskim pravima sa najviše ratifikacija**;
- ❑ Prvi je međunarodni dokument u oblasti ljudskih prava koji **u potpunosti obuhvata glavne tradicionalne grupe ljudskih prava**: ekonomska, socijalna, kulturna, politička i građanska;
- ❑ Konvencija je **inventivan dokument** jer priznaje nova i izazovna ljudska prava;
- ❑ To je prvi međunarodni ugovor o ljudskim pravima koji implicitno **priznaje ulogu nevladinih i ostalih organizacija građanskog društva** u postupku ostvarivanja prava deteta;
- ❑ Konvencija je moćan instrument za delovanje u oblasti prava deteta i na međunarodnom i na nacionalnom planu ovaj ugovor predstavlja **okvir za unapređenje i ostvarivanje prava deteta**.

Pojedina dečja prava koja su garantovana Konvencijom o pravima deteta.

- 1) Pravo na zaštitu od diskriminacije;
- 2) Pravo da interesi deteta budu osnovna briga oba roditelja, na osnovu principa najboljeg interesa deteta
- 3) Pravo na zaštitu od fizičkog ili mentalnog nasilja, povreda, zlostreba (pa i seksualnih), zanemarivanja, nemarnog odnosa, maltretiranja, eksploatacije,
- 4) Pravo na najviši nivo zdravstvene i medicinske zaštite;
- 5) Pravo mentalno zaostalog ili sa fizičkim invaliditetom deteta da uživa pun i dostojan život;
- 6) Pravo na igru i rekreaciju koja odgovara uzrastu deteta;
- 7) Pravo na zaštitu od eksploatacije i rada na poslu koji može biti opasan ili ometati obrazovanje deteta ili štetiti zdravlju deteta, odnosno njegovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom ili socijalnom razvoju;
- 8) Pravo na zaštitu od svih oblika seksualnog izrabljivanja i seksualne zlostrebe;
- 9) Pravo na zaštitu od trgovine decom;
- 10) Pravo na zaštitu od svih oblika okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka;
- 11) Pravo na slobodu udruživanja.

Konvencija o pravima deteta

S obzirom na mlade sportiste i u duhu člana 29. **Konvencije o pravima deteta**, treneri, volonteri i profesionalci u sportu su obavezni da **„obezbede da se sport praktikuje u kulturi razumevanja, mira, tolerancije, ravnopravnosti polova, prijateljstva i fer pleja među svim ljudima.“**

– Paulo David, Ljudska prava u sportu mladih: Kritički osvrt na prava deteta u takmičarskom sportu, 2005.

Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima deteta

Do kasnih 1990-ih/ranih 2000-ih vrlo malo sportskih organizacija se uključilo u postavljanje sistema i strukture za odgovore na žalbe o ponašanju odraslih ili drugih mladih ljudi.

Sada znamo dovoljno iz istraživanja i dokaza jasno je da se sport ne odvija uvek sa fokusom o dečjim pravima u svom središtu, ili ponekad ne uspe u potpunosti razmotriti rizike za decu, što dovodi do organizacione kulture koja ne dozvoljava diskusiju o šteti i zlostavljanju (Brackenridge, Kai & Rhind, 2012).

Ozbiljne pretnje kojima deca mogu biti izložena u takmičarskom sportu su:

- preterano naporni treninzi,
- zloupotreba tela,
- neumerena komercijalizacija,
- ilegalni rad,
- doping,
- diskriminacija,
- korupcija i nasilje.

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrpf.2019.56.132.305>

Definisati razliku između pojma sigurnosti dece (eng. safeguarding children) i zaštita dece (eng. child protection).

Sigurnost dece (eng. safeguarding children) podrazumeva da se sva deca zaštite od svih šteta, zlostavljanja, nasilja, eksploatacije i zanemarivanja, što podrazumeva proaktivno delovanje svih učesnika u sistemu sporta, kako bi se obezbedilo da deca budu bezbedna prilikom učešća u sportskim aktivnostima. Sigurnost dece ima preventivnu komponentnu i usmerena je na obezbeđenje delotvornih politika, praksi i procedura u cilju ograničenja šteta koje se javljaju, kao i primene mera za izveštavanje, istraživanje i rešavanje sumnji i incidenata. Suštinski, sigurnost dece u sportu znači niz akcija koje pomažu da sva deca koja učestvuju u sportu imaju pozitivno iskustvo.

Za razliku od toga, **zaštita dece** (eng. child protection) štiti pojedinačno dete za koje je utvrđeno da je u opasnosti od štete, zlostavljanja, nasilja, eksploatacije ili zanemarivanja. Zaštita dece čini deo sigurnosnih mera za decu, ali treba je posmatrati kao poslednju liniju odbrane u obezbeđenju sigurnosti dece.

Predmet neprestane brige svih subjekata u sportu trebalo bi da bude zaštita etičkih i moralnih vrednosti fizičkog obrazovanja i sporta.

Jedna od mera da se to obezbedi je i zabrana da sa decom u sportu rade lica koja nemaju odgovarajuće više ili visoko obrazovanje u oblasti fizičkog vaspitanja i sporta ili ako pored osnovne stručne osposobljenosti nisu i posebno (dodatno) stručno osposobljena za rad sa decom.

Zakon o sportu Republike Srbije (ZS)

Ko je dete?

Detinjstvo se širom sveta shvata na različite načine. Na primer, neke kulture definišu odraslo doba ne po godinama, već po početku puberteta.

Prema Konvenciji o pravu deteta Ujedinjenih nacija iz 1989. godine, dete je ljudsko biće koje nije navršilo osamnaest godina života, ako se, na osnovu zakona koji se odnosi na dete, punoletstvo ne stiče ranije.

Konvenciji o pravu deteta Ujedinjenih nacija iz 1989. godine.

Prava deteta u sportu

- ✓ U Norveškoj, 8 od 10 dece uzrasta od 6 i 12 godina, učestvuju u jednom ili više sportskih aktivnosti. Učešće u sportskim aktivnostima stvara intrinzične vrednosti i kada se to postigne kod dece, stvara se osnova za doživotni sport i uživanje.
- ✓ Usvojena su „prava deteta u sportu“ i „odredbe o dečijem sportu“ od strane Generalne skupštine NIF-a (Norveška sportska konfederacija) koja pojašnjava preporuke kako razvijati pozitivne aktivnosti za svako dete, kao pojedinca.
- ✓ Dečji sport podrazumeva sportske aktivnosti za decu do 12 godina.

Keeping Children Safe

Setting tough international child safeguarding standards

CHILDREN'S RIGHTS IN SPORT
THE PROVISIONS ON CHILDREN'S SPORT

Adopted by the General Assembly of NIF in 2007.
Revised by the General Assembly of NIF in 2015.

Uslovi koje prema Zakonu o sportu RS dete treba da ispuni ako je uključeno u sportska takmičenja?

Ako je dete uključeno u sportska takmičenja, onda u tim takmičenjima može učestvovati samo ako mu je u periodu od šest meseci pre održavanja sportskog takmičenja utvrđena **opšta zdravstvena sposobnost** za obavljanje sporskih aktivnosti.

Sa druge strane, deca takmičari mlađa od 16 godina i deca takmičari mlađih kategorija koja se takmiče u starijim kategorijama moraju pored opšte zdravstvene sposobnosti imati utvrđenu i **posebnu zdravstvenu sposobnost** za bavljenje određenim sportskim aktivnostima.

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrpf.2019.56.132.305>

Ko vrši utvrđivanje zdravstvene sposobnosti učenika uzrasta od 6-14 godina?

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti učenika uzrasta od 6 do 14 godina života vrši izabrani lekar pedijatar nadležne zdravstvene ustanove tokom obaveznog sistematskog pregleda, odnosno lekar specijalista sportske medicine ili pedijatrije nadležne zdravstvene ustanove kada se utvrđivanje zdravstvene sposobnosti vrši izvan sistematskog pregleda.

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrdfs.2019.56.132.305>

Koja su ograničenja u kontekstu iznosa mesečne članarine za decu u sportskim udruženjima prema Zakonu o sportu RS?

Kako bi se olakšalo učešće decu u sportu, Zakon o sportu Republike Srbije je propisao visinu mesečne članarine za decu u sportskim udruženjima, i ona **ne može biti veće od jedne desetine prosečne zarade na nivou Republike Srbije** utvrđene od strane republičkog organa nadležnog za poslove statistike za prethodnu budžetsku godinu.

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrpf.2019.56.132.305>

Koje su razlike po pitanju vođenja računa o najboljem interesu deteta i ostvarivanja njegovih participativnih prava u sportu za decu do 14 i preko 14 godina starosti?

Zakon o sportu Republike Srbije iz 2016. godine je doneo suštinske novine kada je u pitanju vođenje računa o najboljem interesu deteta i ostvarivanju njegovih participativnih prava.

Dete može biti član sportskog udruženja nezavisno od godina starosti, s tim da izjavu o pristupanju, odnosno učlanjenju u sportsko udruženje za dete koje nije navršilo 14 godina daje dete uz prethodnu pisanu saglasnost roditelja, odnosno staratelja.

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrpf.2019.56.132.305>

Dete sa navršenih 14 godina može samostalno dati izjavu o učlanjenju. Ukoliko dete zaključuje ugovor sa sportskom organizacijom (ugovor o stipendiranju za sportsko usavršavanje, ugovor o bavljenju sportom ili ugovor o radu), on se može punovažno zaključiti samo uz pisanu saglasnost oba roditelja, odnosno staratelja, overenu u skladu sa zakonom, a u protivnom je ugovor ništav. Ugovor sa sportskom organizacijom uvek potpisuje sportista, čak i kada je maloletan.

Pisana i overena u skladu sa zakonom saglasnost oba roditelja, odnosno staratelja potrebna je i za zaključenje ugovora o posredovanju između deteta i organizacije za sportsko posredovanje (sportskih menadžera), kao i za zaključenje ugovora o ulaganju u dete sportistu, na osnovu koga neko lice ima pravo na deo prihoda koji proizilazi iz obavljanja njegove sportske aktivnosti.

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrpf.2019.56.132.305>

Zlostavljanje dece u sportu jeste svako aktivno ili pasivno ponašanje (uključujući i podsticanje i navođenje drugih na nedozvoljeno ponašanje) prema deci koje ima za cilj ili predstavlja povredu dostojanstva ili zdravlja dece i koje izaziva strah ili stvara za njega neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje koje dovodi do izolacije deteta i privremenog ili trajnog napuštanja trenažnog procesa, odnosno aktivnog bavljenja sportskim aktivnostima. Naročiti oblici zlostavljanja su:

1) *uskraćivanje hrane, vode ili sna;*

2) *nedozvoljavanje adekvatnog odmora; davanje, propisivanje, podsticanje, pomaganje i saučesništvo u korišćenju zabranjene doping supstance ili zabranjenog doping metoda; uvođenje režima ishrane koji su doveli ili mogu dovesti do poremećaja ishrane kao što je anoreksija ili drugih zdravstvenih problema.*

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrpf.2019.56.132.305>

Zloupotreba dece u sportu jeste svako činjenje ili nečinjenje (uključujući i podsticanje i navođenje drugih na nedozvoljeno ponašanje) koje direktno utiče ili indirektno škodi deci ili im smanjuje mogućnost za bezbedan i zdrav razvoj i dovodi ih u nemoćan, neravnopravan i zavisan položaj. Naročiti oblici zloupotrebe su:

- 1) *zahtevanje ili nuđenje seksualnih odnosa kao preduslova za odabir u tim ili davanje određene privilegije;*
- 2) *navođenje ili primoravanje dece u sportu na učešće u seksualnim aktivnostima, bilo da se radi o kontaktnim (seksualni odnos, seksualno dodirivanje i sl.) ili nekotaktnim aktivnostima (izlaganje pogledu, egzibicionizam i sl.);*
- 3) *seksualno uznemiravanje i to: neprimereno komentarisanje, dodirivanje (osim pomaganja i čuvanja u obučavanju i/ili izvođenju sportskog elementa tehnike i taktike u bilo kojoj sportskoj grani), upućivanje poruka, fotografisanje, telefonski pozivi i sl; i druge radnje uključivanja dece u sportu u seksualni kontakt koji ima za cilj da pruži uživanje ili zadovolji potrebe druge osobe.*

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrpfs.2019.56.132.305>

Nasilje nad decom u sportu jeste svaki oblik verbalnog ili neverbalnog ponašanja (uključujući i podsticanje i navođenje drugih na nedozvoljeno ponašanje), jednom učinjenog ili ponovljenog, koji ima za posledicu stvarno ili potencijalno ugrožavanje zdravlja, psihosocijalnog i motoričkog razvoja, obrazovanja i dostojanstva dece. Naročiti oblici nasilja su:

1) upotreba fizičke sile izvan sportskih pravila i drugi postupci koji naruše ili mogu narušiti detetov fizički integritet, zdravlje ili razvoj i to: udaranje, šutiranje, guranje, šamaranje, čupanje, davljenje, bacanje, gađanje, napad i pretnja oružjem, paljenje, posipanje vrućom ili ledenom vodom, telesno kažnjavanje ili druge forme fizičkog kažnjavanja; primoravanje na visoko rizične aktivnosti u ekstremnim uslovima koji su doveli ili mogu dovesti do povrede; korišćenje dodatnih fizičkih vežbi kao kazne; zahtevanje od deteta da učestvuje na takmičenju bez obzira na povredu ili bolest;

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrpf.2019.56.132.305>

2) ponašanje koje dovodi do trenutnog ili trajnog ugrožavanja psihičkog i emocionalnog zdravlja ili razvoja i dostojanstva deteta i to: bilo koje ponašanje kojim se vrši omalovažavanje, ignorisanje, vređanje, ucenjivanje, nazivanje pogrdnim imenima, ogovaranje, podsmevanje, ismejavanje, iznuđivanje, manipulisanje, pretnja, zastrašivanje, ograničavanje kretanja; pritisak da se postižu bolji rezultati koji nisu u skladu sa opšteprihvaćenim trenažnim standardima, odnosno nisu u skladu sa psihofizičkim i razvojnim karakteristikama dece u određenom uzrastu; drugi slični oblici neprimerenog ponašanja;

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrpf.2019.56.132.305>

3) uključivanje deteta u neprimeren trenažni proces i takmičarske aktivnosti, gde se pod neprimerenim trenažnim procesom i takmičarskim aktivnostima podrazumeva takmičenje, odnosno trenažni proces koji dovodi do disfunkcije organizma usled fizičkih i psihičkih napora, odnosno socijalnih pritisaka, u okviru trenažnog procesa i takmičarske aktivnosti koji nisu adekvatno dozirani na trenutne funkcionalne mogućnosti, odnosno razvojne karakteristike dece, niti je planirana periodizacija koja je usklađena sa školskim obavezama dece; neusklađenost trenažnih aktivnosti sa školskim obavezama; neadekvatni uslovi za sprovođenje trenažnog procesa i takmičarske aktivnosti koji mogu dovesti do ugrožavanja zdravlja dece; pritisak da se postiču bolji rezultati koji nisu u skladu sa opšteprihvaćenim trenažnim standardima, odnosno nisu u skladu sa psihofizičkim i razvojnim karakteristikama dece u određenom uzrastu.

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrpf.2019.56.132.305>

4) Diskriminacija dece u sportu jeste svako neopravdano pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje (isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva), na otvoren ili prikriven način (uključujući i podsticanje i navođenje drugih na nedozvoljeno ponašanje), a koji se zasniva na rasi, boji kože, precima, državljanstvu, veroispovesti, nacionalnoj pripadnosti ili etničkom poreklu, jeziku, verskim ili političkim ubeđenjima, polu, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji, imovnom stanju, rođenju, genetskim osobenostima, zdravstvenom stanju, invaliditetu, porodičnom statusu, izgledu, ili nekom drugom stvarnom ili pretpostavljenom ličnom svojstvu.

Đurđević, N. (2019). Zaštita dece u sportu. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 56 (2), 305-320. <https://doi.org/10.31141/zrpf.2019.56.132.305>

Postoje četiri ključna principa uključena u međunarodne standarde zaštite dece:

- Propisi
- Ljudi
- Procedura
- Odgovornost

1. Propisi

Organizacija razvija politiku koja opisuje kako je posvećena sprečavanju i adekvatnom reagovanju na štetu po decu.

2. Ljudi

Organizacija postavlja jasne odgovornosti i očekivanja na svoje osoblje i saradnike i podržava ih da razumeju i deluju u skladu sa ovim.

3. Procedure

Organizacija stvara okruženje bezbedno za decu kroz primenu procedura zaštite dece koje se primenjuju u celoj organizaciji.

4. Odgovornost

Organizacija nadgleda i pregleda svoje mere zaštite.

Organizacija treba da zna

- Gde, kada i kako vaša organizacija utiče na decu?
- Koje politike i procedure su potrebne?
- Ko je odgovarajuća određena zaštita dece osoba/e?
- Kakva je potrebna zaštitna obuka?
- To je kodeks ponašanja.

Zloupotreba se i dalje može desiti unutar organizacije. U tom trenutku je za dete i za organizaciju ključno kako organizacija reaguje.

Zašto imati standarde?

- Radi promocije dobre prakse za organizacije koje osiguravaju da njihovi programi, operacije, osoblje i partneri ne dovode decu u opasnost od povrede,
- Da bi se zaštitila deca i omogućilo organizacijama da na odgovarajući način reaguju kada se pojave problemi i incidenti,
- Da se obezbedi sveobuhvatno merilo za sprečavanje štete po decu.

Standard za bezbednost dece: Kultura

- Organizacije moraju imati strategije za ugrađivanje organizacione kulture bezbednosti dece, uključujući i efikasne liderske aranžmane.
- Kultura bezbednosti dece je unapređena prepoznavanjem značaja bezbednosti dece na svim nivoima organizacija, uključujući rukovodstvo (upravni odbor, izvršni direktor), osoblje i volontere.
- Da bi se uključile u ovu kulturnu promenu, organizacije treba da:
  - ✓ pomognu liderima i menadžerima da stvore organizacionu kulturu koja štiti decu od zlostavljanja,
  - ✓ osigura da ovo utiče na politiku i praksu organizacije obezbeđenja da drugo osoblje i volonteri znaju i razumeju posvećenost organizaciju bezbednosti dece,
  - ✓ obezbedi da rukovodstvo bude upoznato sa optužbama i potkrepljenim slučajevima zlostavljanja i da reaguje na načine koji štite decu od zlostavljanja,
  - ✓ bude posvećena stalnom poboljšanju kroz redovne preglede i ažuriranje politika i praksi, i da bude otvorena za kontrolu.

Standard za bezbednost dece: Kodeks ponašanja

- Organizacije moraju imati **kodeks ponašanja** koji uspostavlja jasna očekivanja za odgovarajuće ponašanje sa decom.
- Da bismo stvorili i održali organizaciju koja brine o bezbednosti dece, moramo **razviti kodekse ponašanja** i obezbediti da oni svom osoblju, volonterima i deci obezbede set jasnih principa o tome kako treba da se ponašaju u okruženju bezbednom za decu.
- Ovo će doprineti uspostavljanju jasnih očekivanja u ponašanju i granica za **osoblje koje komunicira** sa decom.
- Organizacije se mogu pozivati na profesionalne kodekse ponašanja koji jasno opisuju **odgovarajuće ponašanje** sa decom.

Standard bezbednosti: Osnaživanje dece

- Organizacije moraju imati strategije za promovisanje učešća i osnaživanja dece.
- Organizacije treba da imaju okruženje u kojima se deca osećaju bezbedno i udobno u prijavljivanju zabrinutosti ili navoda o zlostavljanju.
- Deca često ne prijavljuju zlostavljanje jer se osećaju neprijatno ili ne znaju kako da izraze svoju zabrinutost ili navode o zlostavljanju.
- Trebalo bi da postoje jednostavni i pristupačni procesi koji pomažu deci da razumeju svoja prava i šta da rade ako žele da prijave neprimereno ponašanje.

Standard bezbednosti: Osnaživanje dece

- Obučiti osoblje i volontere o metodama osnaživanja dece i podsticanja učešća dece.
- Podsticati učešće i osnaživanje dece u drugim organizacionim aktivnostima, kao što su organizaciono planiranje i donošenje odluka.
- Podići svest u organizaciji i zajednici o dečjim pravima.

RELEVANTNO ZAKONODAVSTVO I INSTITUCIJE U OBLASTI PRAVA DETETA

- [Građanski branilac za Grad Beograd](#)
- [Zaštitnik građana Republike Srbije](#)
- [Pokrajinski ombudsman](#)
- [Vlada Republike Srbije](#)
- [Kancelarija za ljudska i manjinska prava](#)
- [Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike](#)
- [Ministarstvo pravde i državne uprave RS](#)
- [Ministarstvo unutrašnjih poslova RS](#)
- [Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja RS](#)

- [Ministarstvo omladine i sporta RS](#)
- [Ministarstvo zdravlja RS](#)
- [Međunarodni sud pravde](#)
- [Međunarodna organizacija rada](#)
- [UNICEF](#)
- [Visoki komesar Ujedinjenih nacija za ljudska prava](#)
- [Međunarodni institut za prava deteta](#)
- [Kancelarija za vezu Ujedinjenih nacija za saradnju sa nevladinim organizacijama](#)
- [Svetska zdravstvena organizacija](#)
- [Defence for Children International](#)
- [Save the Children](#)
- [Informaciona mreža o pravima deteta](#)
- [OSCE](#)
- [Centar za razvoj neprofitnog sektora](#)
- [Beogradski centar za ljudska prava](#)

Hvala na pažnji!

E-mail:

RADENKOMATIC@UNS.AC.RS

Keeping Children Safe

Setting tough international child safeguarding standards

